

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 154

Felelős szerkesztő:

DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám

12

filler.

Lapkiadó:

DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Mindig csak róla beszélni.

Van egy szép, közkeletű mondás, amelynek mélyseges tartalma és súlyos jelentősége van. Ez a közkeletű mondás úgy hangzik: sohasem beszélni róla, de mindig csak reagondolni. Gambetta, a híres francia ügyvéd, a francia irridentizmus megtestesítője mondotta 1871-ben a német-francia békeszerződés megkötése után. Ez a mondás, nyugodtan beágyazható abba a történelmi miljöbe, amely Európában a német-francia háború után keletkezett s amely háborúnak kiemelkedő momentumát volt Elzász sorsa, amelyet a békekötés félvszázaddal ezelőtt, Németországnak juttatott. A franciák félvszázadig sohasem beszéltek Elzászról, de mindig reá gondoltak s talán akkor is Elzászra gondoltak, amikor a világháború után a francia imperializmus leült a békeasztalhoz, hogy sorba diktálja a legkülönbözőbb párisi környeki békéket. Aligha tévedünk, ha Páris idegenkedését a békeszerződések revíziójára vonatkozólag úgy értelmezzük, hogy Páris — fél a békeszerződések revíziójától, mert a békeszerződések ellen, legerősebb érvként Elzász elszakítását s Elzász visszacsatolását hozzák fel. Franciaország szerint igazságtalan volt Elzász elszakítása s akkor süttött fel az igazság napja, amikor Elzászt újra visszacsatolták Franciaországhoz.

Herriot volt francia miniszterelnök, az egykori lyoni polgármester a Rajna vidék kiűrésével kapcsolatban nyilatkozott s nyilatkozatában reámutatott arra, hogy minő veszedelmeket rejthet magában a francia megszálló csapatok kivonulása a német területekről? Franciaország látja, mint erősödik a német öntudat s közeledni látja azt az időt, amikor Németország nyíltan is felveti a békeszerződések revíziójának gondolatát. Herriot utal arra is, hogy Németország helyzeti energiájának erősödése és emelkedése maga után vonja Magyarország megmozdulását is — a revízió érdekében.

Ha a franciáknak az a taktika volt jó és megfelelő, hogy „sohasem beszélni róla, de mindig csak reagondolni”, akkor a kicsiny magyar nemzet odamódosítja ezt a mondást, hogy „mindig csak reagondolni és mindig csak róla beszélni!” Ezt követeli tőlünk a trianoni békediktátum. Hogy mennyire észszerű és helyes ez a módszer, azt mi sem igazolja jobban, mint maga Herriot, aki, amikor a békeszerződések revíziójáról beszélt, nyomban felemlítette a trianoni szerződésben rejlő veszedelmek sorozatát.

Franciaország látja azt, hogy a világ közvéleménye két táborra szakadt. Egyik tábor a szerződéseket szentnek és sérthetetlennek tartja, a másik tábor a szerződések revízióját követeli. Ha seregszemlét tartunk a nagy világban, azt látjuk, hogy a revizionisták tábora napról-napra erősödik s ezt a tényt maga Herriot is megerősíti, amikor a Rajnavidék kiűrésével járó ve-

szedelmekről elmélkedik.

Mi pedig csak tűzzük életelveink közé azt, hogy a trianoni igazságtalanságot szétontjuk az egész emberiség között, mint elkeseredésünk perzselő tüzeit, hogy az abból forró lávaként kisugárzó igazságtalanság égesse a lelkeket. Lankadatlan harcot kell

folytatnunk s hadállásainkat csak úgy erősíthetjük meg s győzelmünket csak úgy biztosíthatjuk, ha pozícióharcunkban minden talpalattnyi hely, minden egyes ember megnyerésére súlyt helyezünk, hogy lassanként elbírhatatlan legyen a revíziót követelő emberek hatalmas tábora.

Hogyan történik majd az építkezés: a bővítés és átalakítás a reálgimnáziumban?

A bajai reálgimnázium igazgatója, dr. Tordai Anyos, aki az elmúlt napokban Baján tartózkodott, kiírta a versenytárgyalást a reálgimnázium, valamint a ciszterci rendház kibővítési és átalakítási munkáinak vállalatba adására. A következő munkacsoportokat adják ki: föld-bontási-, kőműves-, elhelyező-, szigetelő- és vas-, vasbeton-, ács-, tetőfedő-, bádogos-, műkö-, asztalos-, lakatos-, üveges-, burkoló-, szobafestő, fa- és vászonredőny-, kályhás- és tűzhelymunkákat. Az ajánlatokat a megyeházán az államépítészeti hivatalnál, vagy Nagy Márton tervező építésznél lehet beszerezni, (Budapest, II. Keleti Károly-u. 11.) A zárt írás-

beli versenytárgyalást augusztus 27-én tartják meg. Az ajánlatokat az államépítészeti hivatal számoltatja át. A munkákat szeptember elején fogják odaítélni.

A reálgimnáziumnál úgy történik a bővítés, hogy a gimnázium mostani épületét csak renoválni fogják, de egyébként minden marad úgy, ahogy van, hogy a tanítás szeptember 5-én megkezdődhessen. Az idén csak a Risztics-féle telken kezdődik meg a munka s minden valószínűség szerint már az idén fel fogják húzni a falakat. A gimnázium mostani épületében a jövő év nyarán folytatják az átalakítási munkákat.

A városi kisgyűlés óvoda vitáia

Még egy telket vásárolt a város óvodaépítési célokra. A Royal Exchange biztosító felmondotta a városi boltbérletet.

II.

Bessenyi Miklós azt javasolta, hogy a kisgyűlés ne halassa el a döntést, mert a tél előtt el kell intézni az óvoda elhelyezés kérdését. Három olyan telket van, ami szoba jöhet az óvoda elhelyezésnél. Ha város az Osztheimer-féle telket akarja megvenni, akkor úgy is meg lehet oldani a kérdést, hogy színeltelessék az óvodát két hónapig, míg az új óvoda felépül. A régi óvodát át kell adni Osztheimernek, viszont az ő telkén azonnal meg kell kezdeni az építkezést. — A Milassin-féle ház megvételét sem veti el Erős, masszív ház, bár már 32 éves. Ha kedvezőbb helyen fekédnék, azt javasolná, hogy mindenáron meg kell venni, ámbár csakugyan figyelembe veendő, hogy a munkaalakalom teremtése is fontos ma. Ezután előadta azt az ideát, amit a szerda délelőtti gazdasági és pénzügyi bizottsági ülésen is képviselt, hogy a Milassin-ház udvarán van egy hatalmas keresztépület; a telket kettéhasítással ott bent az udvaron, a keresztépületben helyezték el az óvodát, ami azért is megfelelő volna, mert mögötte kert van, jó levegő van s nem hatolna az utca pora és zaja az óvodába. A Milassin-ház főépületét pedig adják ki bérletként városi főtisztviselőknek. Ő maga a ház értékét 32000 pengőre taksálja.

De komolyan jöhet számításba az óvoda elhelyezésére keresett telkek között Prigly Károly telke is, ez sincs messze, alig 8-10 házzal fekszik feljebb, mint a Milassin-ház. Előnye az, hogy a napos oldalon fekszik az utca tulso felén, úgy hogy az óvodásoknak

nem kellene átjárniok forgalmas heti-piaci napokon állandó veszélyben az utca innenső oldalán fekvő óvodába. Az a kérdés, hogy mit kérnek érte?

Dr. Puskás: Még nem tudjuk! Bessenyi Miklós: Igyekezzék a város Osztheimerrel megállapodásra jutni, de ha nem lehet, akkor előtérbe nyomul a Milassin-féle telket, bár elismeri, hogy telek megosztás esetén, ha a főépületbe kerül az óvoda, nehéz az értékesítés. Ha ez sem meg, úgy a városnak foglalkoznia kell a Prigly-féle telket megvételével.

Dr. Puskás: Bessenyi javaslatának első pontját az Osztheimer-telekre elfogadják. A Milassin-féle ház és telek megvásárlása drága passzió volna a városnak; viszont az a terv, hogy ezen ház utcai főépületében városi tisztviselőket helyezzenek el élvezett lakbérletért, egy 32000 pengős háznál meg lehetőségen költséges.

Antalfy Ferenc: Minűn a kérdés megoldása az Osztheimer-telek megvétele irányába tolódik el, tényleg az volna a helyes, ha beszüntetnék az óvodát két hónapra, vagy pedig költöznék ki az óvónó a Szeremlei utcai óvodából s azt engedjék át Osztheimernek.

Dr. Puskás: Ezt már felajánlottuk a tárgyalások során, de nem ment bele.

Antalfy: A Milassin-féle telek nem praktikus, nem centrális fekvésű, költséges, de viszont arra sincs szükség, hogy ott tömeglakást teremtsenek.

Leibach Oszkár az Osztheimer-féle telek megvétele mellett foglalt állást.

A kérdést végső esetben csakugyan az óvoda szünetelésével lehetne megoldani. Ellene van a Milassin-ház megvételének s ha már egy óvodára rááldoznak 40.000 pengőt, akkor azt ne dugják el egy udvar hátsó sutjába, mintha szégyellnék.

Dr. Puskás: Eppen az udvari elhelyezés előnyös.

Dr. Knézy Lehel kérdést intéz állásfoglalása előtt az iránt, mennyibe kerülne a Milassin-ház udvarán a keresztépületnek óvodává való átalakítása.

Nagy András városi főmérnök szerint mintegy 25000 pengőbe kerülne, mert csak a falak volnának felhasználhatók.

Bessenyi Miklós: Ezt így nem lehet eldönteni. Vaktában rem lehet állást foglalni. Meg kell nézni a telket s pontos számadást csinálni. Szerinte a főmérnök számítása tulzot.

Antalfy: A keresztépületbe nem is férne el az óvoda.

Bessenyi: Feltétlenül elég nagy.

Dr. Puskás: De óvónói lakás és dajka-szoba is kell!

Dr. Knézy Lehel, Nagy András, Antalfy, Szász Ottó, Müller József rövid hozzászólása után Klein Rezső kérdést intéz az iránt, mikor adná át Milassin az épületet.

Dr. Puskás: Szeptember 1-én. Bejelenteli a vezetőség nevében, hogy telek-értékesítési nehézségek miatt s mert a városnak hitelállásai nincsenek fedeztetve, ellene van a Milassin-ház megvételének.

Klauber Lajos szerint ha a Milassin házat sikerül 32.000 pengőért megvenni, az egy óvoda felépítésére szánt 40000 pengőből maradna 8000 pengő. A Szeremlei-utcai óvodáért értékesítés esetén kapna a város 5000 pengőt. Kérdés, hogy ebből a 13000 ezer pengőből nem lehetne-e a Milassin-házat megvételén átalakítani, amint azt az állami szabvány előírja.

Dr. Puskás Dezső: Pénzügyi és üzleti szempontból igazuk van a Milassin-ház érdekében felszólaló bizottsági tagoknak, de tessék tudomásul venni, hogy ez az épület óvoda céljaira nem alkalmas.

Klauber Lajos: Értelmetlen, hogy akkor minek foglalkoztatják vele a kisgyűlést már egy hét óta.

Tomasics Gyula: Maradjunk meg az Osztheimer-féle telek megvétele mellett. Az óvoda pedig szüneteljen két hónapig!

Dr. Puskás: De mi lesz az óvodásokkal. A szülők meg fognak rohanni, hogy apróságai mindig az utcán lógnak.

Tomasics: Meg lehet őket vigasztalni avval, hogy épül és rövidesen kész lesz az óvoda.

Bisztra-Balku Gyula összegezte az elhangzott indítványokat s a kisgyűlés elhatározta, hogy a város további tárgyalásokat folytat az Osztheimer-féle ház megvételére, ha az nem sikerül, akkor jön a Milassin-féle telek úgy a ház fő, mint udvari keresztépületének óvoda céljaira való pénzügyi kiszámításával.

A Rákóczi-utcai óvoda elhelyezésére is három ajánlata, illetve lehetősége volt a városnak. Volt egy Rákóczi-utcai

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött.

Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SÜLFAROLT, hasznádjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

telek, ami alkalmatlan fekvésű, a Fehérlő-utca 15 sz. alatt 271 négyszögletű óvoda céljaira igen alkalmas fekvésű telek és a Harangláb. A Fehérlő-utcai telek tulajdonosai akkor, amikor a város komolyan érdeklődött, az első ajánlatot visszavonták. A teleknek 8 tulajdonosa van. Utóbbi négyszögletként 11 pengőt kértek s így a telek 2981 pengőbe kerülne, ami elég drága. Az adásvételi szerződést 7 tulajdonos aláírta, egy, aki Budapesten lakik, meghatalmazásban hozzájárult az eladáshoz. Most ő is aláírja a szerződést.

A Harangláb telekkönyvileg a r. kath. egyház nevében áll, de viszont az a helyzet, hogy emberemlékezet óta közterület, amellyel a város rendelkezik.

Dr. Fehérvári Dezső kir. közjegyző: A telekkönyv szerint közterület.

Dr. Binder Péter tanácsnok: A rk. egyház nevében áll.

Dr. Puskás Dezső: A telekkönyv A-lapján közterület, de a B.-lapon a rk. egyházé.

Az előadó nem hozza javaslatba, mert nem központi fekvésű s az ifjúság szórakozására szolgáló területből vonna el, holott miniszteri rendelet kötelezi a várost ilyen parkok létesítésére. Köszönetet mond azoknak a bizottsági tagoknak, akik fáradságot vettek maguknak szombatán s kimentek a Haranglábhoz megtekinteni, alkalmas-e a terület óvodaépítés céljaira.

A kisgyűlés felhatalmazta a polgármestert a Fehérlő-utcai telek megvételére s hogy a közvetítőnek 2 százalék közvetítési díjat fizessen ki. A kisgyűlés úgy hozta meg határozatát, hogy azt csak birtokon kívül lehet megfizetni.

A Royal Exchange biztosító, amely a saját fizethelyiségében helyezte el a Bajai Önszegélyző Szövetkezetet is, a régi postaépületben a zárdai fronton fizethelyiséget bérelt, amely 1931. április 30-án jár le. Miután az Önszegélyző Szövetkezet elvállalta a Futura főbizományosságát, nagyobb fizethelyiségre van szüksége. Azt kéri, hogy augusztus elsejével engedje ki a város a boltbérletből. A Royal Exchange évi 1440 pengő boltbért fizet. Szerdán délelőtt a gazdasági és pénzügyi bizottság tárgyalta ezt az ügyet s az volt a véleménye az előadó dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok szerint, hogy ez az összeg be van állítva a város rendes költségvetésébe s ha attól elesnék a város, az rontaná a költségvetés realitását, ezért azt javasolja, hogy a város csak 1931. április elsejével engedje ki a bérletből a Royal Exchange-t, de ha előbb kimegy, a város megkísérli értékesíteni az üres boltbérletet s az így befolyó összeget a Royal Exchange javára bonifikálja.

gyalta ezt az ügyet s az volt a véleménye az előadó dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok szerint, hogy ez az összeg be van állítva a város rendes költségvetésébe s ha attól elesnék a város, az rontaná a költségvetés realitását, ezért azt javasolja, hogy a város csak 1931. április elsejével engedje ki a bérletből a Royal Exchange-t, de ha előbb kimegy, a város megkísérli értékesíteni az üres boltbérletet s az így befolyó összeget a Royal Exchange javára bonifikálja.

850 000 pengő kölcsönt vesz fel a vármegye a Bács-Bodrog vármegyében lévő állami utak kiépítésére.

A megyét átszelő transzverzális ut nemzetközi jelentősége. — A jugoszláv kormány előre hozzájárult ahhoz, hogy Hercegszántó közszeg a két ország közötti forgalomban autóátkelesési pont legyen. — Baján át bonyolódik le a Jugoszlávia felé és viszont Magyarországra irányuló nemzetközi autóforgalom tekintélyes része.

Bács Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának szerdai ülésén Bencze Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke a megye utépítéséről s közlekedésügyeiről az alábbiakat jelentette:

A közúti kerületi felügyelő Leichter Gyula miniszteri tanácsos hivatalviszogatást tartott, a törvényhatósági közutakat beutazta s az utakat a baja—hercegszántói ut bajai, továbbá a baja—szegedi ut bajai határában fekvő szakasza kivételével kielégítő állapotban találta.

Az uti személyzet homokolással, a guruló kavicsok összeszedésével, a kőpálya tisztításával foglalkozik.

A csátalja—garai törvényhatósági közút 2 km hosszú szakaszára az alapkö fuvarozása befejeződött, a kavicsnak pedig 50 százaléka kiszállított.

A gara—bácsborsódi törvényhatósági közút földmunkája 2 km hosszban elkészült, a betoncsöveket elhelyezték.

A bácsbokod—bácsalmási közút földmunkája folyamatban van.

A baja—hercegszántói államosítandó közút Csátalja és Dávod közti szakaszának kőpályával való ellátását a m. kir. kereskedelemügyi miniszter engedélyezte, az ut építése a közeljövőben megindul.

Bencze Béla műszaki tanácsos jelentése után Scherer Rezső vármegyei főjegyző, alispánhelyettes bejelentette a közigazgatási bizottságnak, hogy hétfőn délelőtt a Bács Bodrog vármegyei állami uthálózat kiépítése ügyében tárgyalásokat folytattak a kereskedelemügyi minisztériumban Forster Gyula miniszteri tanácsossal Bisztrai-Balku Gyula főispán, szőlő Scherer Rezső főjegyző és Bencze Béla műszaki tanácsos. Az a megállapodás jött létre, hogy a 20 millió svájci frankkölcsönből megmaradt összegből, amit egyes törvényhatóságok nem vettek fel, — 850 000 pengőt bocsájt a kereskedelemügyi minisztérium Csonka-Bács-Bodrog vármegye rendelkezésére, hogy azon az összegben a csonkamegyében még kiépítetlen állami utakat, így elsősorban a baja—szegedi utnak Bács Bodrog vármegyében lévő szakaszát és esetleg a hercegszántó—dávodi szakaszt építsék ki. Ezen két ut állami ut.

A 850 000 pengő felvételénél a vármegye szerepel mint adós, de az egész

Klein Rezső közvetítő indítványt tett. Tekintettel arra, hogy a Futura kirendeltségére munkaalkalmaknak a tárházépítésével való teremtése és a kedvezőbb terményértékesítés folytán fontos szerep vár, ne tegyék lehetetlenné működését, ne kedvetlenítsék el s ne induljon kedvezőtlen auspiciumok között s ezért a város elégedjék meg avval, hogy november 1-ig kifizesi a bért s egyébként a város kiengedi az illetéket a város elöljáróitól. A kisgyűlés így határozott. Ezzel véget is ért az ülés.

hogy ez az egész vármegyét átszelő transzverzális ut egy-kettőre teljesen kiépül s így a megye legdélibb pontját: Hercegszántót műút fogja összekötni akár Szeged városával, akár pedig Pestmegyével. A baja szegedi műút kiépítése Baja városát is közelről érdekli, mert ez azt jelenti, hogy a csávolyi utvonalknak bajai szakaszát is az állam veszi át s építteti ki, amivel meg fog szünni az a sok panasz, amit az autósok emeltek a csávolyi ut bajai szakasza ellen. Ennek az utnak az állam részéről történő kiépítése jelentős mértékben tehermentesíti a városi költségvetést, mert már-már elkerülhetetlen volt, hogy ki kell építeni ezt az utszakaszt.

Bács Bodrog vármegye szívesen veszi fel a hatalmas kölcsönt, sőt ennél nagyobbát is felvenne, mert hiszen a kölcsön őt terhel ugyan, de az állam fizet a megye helyett.

A hercegszántó—dávodi utszakasz kiépítésének is óriási jelentősége van, mert közvetlen autótul lesz azon át Jugoszláviába, ami azt jelenti viszont, hogy Hercegszántó ez esetben autót átkelesési pont lesz. A jugoszláv kormány ugyanis már régebben úgy nyilatkozott, hogy amint Magyarország kiépíti Hercegszántóig a műutat, úgy ő is azonnal kiépítteti a határtól Beregig a műutat, amivel elérhető volna, hogy a dunántúli autósoknak, ha nem akarnak Pélmónostornán átkelni, akkor nem kell Baján és Halason át Szegedre menniük, hogy úgy lépjk át a határt, hanem Hercegszántónál lépjenek jugoszláv területre s állandóan műuton tehetnek meg az utat Zomborban, Szabadkára, vagy Újvidékre. A jugoszláv kormány tehát hozzájárul ahhoz, hogy Hercegszántón is legyen egy autóátkelesési pont.

Ez nem kis jelentőségű dolog volna a bácskai és hercegszántói forgalom szempontjából, mert az bizonyos, hogy hogy a Jugoszlávia felé s onnan Magyarországra felé irányuló autóforgalom javarésze Hercegszántón át bonyolódik le s ebből a forgalomból Baja városának is jutna.

Hordóban uszott végig a Niagarán, hogy eladhassa a könyveit.

Az irodalmár szakács tragédiája. — A vizesés függőnye mögé került a hordó.

Megirták már a lapok, hogy a Niagarán hordón akart átjutni egy görög artista, akinek vakmerő kísérlete halállal végződött. Ez az eset bennünket bajaiakat is érdekel, mert a múlt évben egy bajai fiú, a világhírű Krammer József mérleggyáros, — aki azóta már visszatért csendes, békés foglalkozásához ide Bajára, — ugyancsak át akarta uszni a Niagarát egy hatalmas gummi labdában s annak átúsztatására le is szerződött egy mozihoz, amely filmfelvételt akart a bravuros tetről készíteni. A Kanadai Magyar Ujság most ideérkezett száma érdekes részleteket közöl Stathakis görög artista tragikus végű kísérletéről, amelynek reklámjával óhajtott Stathakis könyveit kelendősségét biztosítani. A nem mindennapi érdekességű esetről a Kanadai Magyar Ujság ezeket írja:

Mult hétfőn reggel órákhosszat tartó munka után tudta csak William, avagy gunyevén Red Hill, a Niagara legutolsó „meguszója“ kihalásznai a rettenetes dübörgéssel kavargó örvények között szaktársát, G. Stathakis buffalói görög szakácsot, aki egy légmentesen elzárt erős tölgyfahordóban kísérte meg a Niagara vizesésén való leereszkedést. Alitól a görög szakács titokban irodalommal is foglalkozott, miután azonban nem akadt amerikai kiadó, aki a szakács szellemi föltjeit kinyomatta volna, az elkecseregett Stathakis ezen a réven igyekezett hírnevet szerezni magának.

Kísérlete azonban nem sikerült, amennyiben a hordó valamiképe a vizesés „függőnye“ mögé esett és napok hosszat nem tudott onnan ismét előkerülni. Miután pedig a görögnek csak három órára elégséges oxigénje volt a hordóban, mire sikerült kihalásznai, már halott volt. A hordó gondosan ki

volt bérelve, Stathakis testén semmiféle sérülést nem találtak s ha ki nem fogy az oxigén, akkor ma vígan sétálhatna Niagara Falls föltáján.

A mentési munkálatokban oroszlan-része volt Red Hellenek, aki a közelmultban szerencsésebben uszta meg a Niagarát hengerlaku acélhordóban. Előtte csupán négyen kerültek ki élve a gyilkos habok közül. A legelső, aki erre a kalandos vállalkozásra merészkedett, egy asszony volt: Mrs. Anna Taylor, aki még 1901-ben ereszkedett le a Niagara vizesésén. Tíz évre rá követte Bobby Leach egy acélhordóban. Nemsokára ezután azonban megcsuszott egy banánhéjon és koponyatörést szenvedett, míg Mrs. Taylor a a szegényházban helte ki lelkét.

Többen emlékezhetnek olvasóink közül Charles Stevens borbély esetére, aki kerekén tíz esztendővel ezelőtt szintén fahordóban kísérelte meg a lehetlent — akárcsak a megfulladt szakács — azonban a hordó darabokra törtött a Niagara sziklái és a mai napig is csak Stevens egyik karját találták meg a Niagara folyóban. A „daredevil“-ek, azaz a merész ördögök közül ma csak Red Hill, nemkülönben Jean Lussier van élet en, aki évekkal ezelőtt gummihordóban ereszkedett le Keletkanada legszebb vizesésén, a Niagarán.

Intelligens család keres teljes ellátásra lehetőleg másodosztályú gimnazista flüt,

ki a család hasonló korú fiának egyuttal barátja lehetne. Kitűnő referenciák. Német társalgás. Cim a szerkesztőség-nél megtudható.

Bécsi gázgyári diókoksz Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnald ucca 13.

HIREK.

Érdekes zenei hírek.

A Nemzetközi Hangversenyszervezetekbe a kultuszminiszter Jeszenszky Sándor dr. min. tanácsost, Meszlényi Róbert dr. min. tanácsost és Kun Imrét, a „Koncert” Rt. igazgatóját delegálta Magyarország állandó megbízottjaként.

Ismeretes a Nemzetközi Hangversenyszervezetek múlt év októberében tartott budapesti kongresszusa, mely több nagyfotosságu határozatot hozott. Ennek eredményeképp már az elmúlt hangversenyévadban megindult a csereskapcsolat fiatal magyar és külföldi művészek között. Ez a csere már eddig is igen szép eredményeket produkált. Olaszországban, Bulgáriában, Lengyelországban nagy dicsőséget szereztek a magyar művészek. Ugyancsak ezen szövetség kezdeményezésére hívták meg Hubay Jenőt két fiatal, magyar művészrel Párisba, mely hangversenynek oly nagy sajtósikere volt, hogy ahhoz fogható külföldi művész még nem igen ért el Párisban.

A nemzetközi szövetség, San Martino gróffal az élén, tovább folytatja a megkezdett munkát. Decemberben Bruxellesben lesz a világiállítással kapcsolatosan a legközelebbi kongresszus, melyen Kun Imre fogja Magyarországot képviselni. Ez ismét nagyon előre fogja vinni a szövetség programját, mivel a praktikus megoldások fogják a kongresszus tárgyát képezni.

A kultuszminiszter választása a szövetség magyarországi állandó delegátusainak kijelölésénél azon három névre esett, akik a magyar művészek külföldi propagálása érdekében eddig is a legtöbbet dolgoztak. Jeszenszky Sándor dr. min. tanácsos, a kultuszminisztérium zenei szakreferense, a magyar művészet és magyar művészek legteljesebb felkarolója, aki nagy szakmájánál és kiváló rátermettségénél fogva a legalkalmasabb ezen tisztségre.

Meszlényi Róbert dr., min. tanácsos, a Zeneművészeti Főiskola főtitkára, országos zenei felügyelő neve a hangversenyközösség előtt is jól ismert. A vidéki zeneiskolák megszervezésében nagy része van.

Kun Imre kinevezése azzal az érdelemmel kapcsolatos, hogy a hangversenyszervezetek első kongresszusát Budapesten tartotta és hogy ezzel kapcsolatosan egész Európa figyelmébe a magyar művészek felé fordult. A cserekoncertek megszervezésében Jeszenszky dr. min. tanácsossal együtt is nagyban közreműködött.

Kétségtelen, hogy a három delegált személye garancia arra nézve, hogy a megkezdett munka nem fog kátyuba rekedni és hogy eredményesen fog tovább fejlődni.

— **Próbát tart a Daloskör.** A Bajai Daloskör aug. 9-én, szombaton este 7 órakor saját helyiségében összejövetelt tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Összeesett az utcán.** Csütörtökön délután egy óra tájban a tegnapi déli hőség következtében az utcán epileptikus görcsök fogták el Borsódi Julianna háztartásbeli alkalmazottat. A mentők a kórházba szállították.

— **Mi okozta dr. Kiss József halálát?** A Verebelyi-klinika annak közlését kéri, hogy dr. Kiss József bácsalmási ügyvédet életét veszélyeztető kizáródásokat okozott gennyes vakbél-műtét utáni hasfalserív miatt operálták meg a Verebelyi-klinikán. A beteg nem a műtét előtt, vagy a műtét alatt halt meg altatás következtében, hanem a műtét utáni ötödik napon.

— **Október közepén megnyitják a dunaföldvári hidat.** Dunaföldváron a befejezéshez közeledik a Dunahid építése. A hid nemcsak Dunaföldvárt köti össze Solttal, hanem közvetlen kapcsolatot létesít a Dunántul és az Alföld között. Egyelőre csak gyalogos közlekedésre lesz használható. Később vasúti síneket helyeznek a hidra, amely meg fogja könnyíteni a vasúti összeköttetést. Ha az építkezést valami váratlan akadály nem fogja meggátolni, már október közepére várható a hid megnyitása.

— **Elmarad az OTI. választmány ülése.** A Országos Társadalombiztosító Intézet bajai kerületi pénztárának választmánya augusztusban nem fog ülést tartani, mert nem merültek fel olyan ügyek, amik miatt meg kellene tartani. — Az OTI vezetője, Jakatits József ügyvezető, aki szabadsága felét előbbi állomáshelyén, Győrben töltötte, — visszatért Bajára, de a hivatal vezetését csak augusztus végén veszi át.

— **Cserkészfilm bemutató.** Az 560 IV. Károly király cserkészcsapat a rossz idő miatt vasárnap nem tartotta az előadását. Így 10-én, vasárnap este 8 órakor mutatja be vizitívó filmjét kíséreléssel a kath. Legényegyletben. Belépődíj nincs, adományokat szívesen fogadnak.

— **Az alispán engedélyezi a kisvasutakat.** A múltban az volt a rendszer, hogy a kisvasutakat, kéz és lóüzemű vasutakat elsősorban az illető területen hatáskörrel bíró közigazgatási bizottság engedélyezte. Az új közigazgatási reformról szóló 1929 évi XXX. t. c. a közigazgatási bizottságok ezen hatáskörét megszüntette és a kis, kézi és lóüzemű vasutak ideiglenes engedélyt kiadó elsőfokú hatóságául az alispánt jelöli ki. Erről most hosszú rendeletben értesítette a kereskedelemügyi miniszter az alispáni hivatalt és a közigazgatási bizottságot. A rendeletet bemutatták a szerda délelőtti megyei közigazgatási bizottságnak is.

— **Karját törte egy matróna.** Özv. Kleinberger Adámné 73 éves napszámos asszony, aki Flórián-utca 49 szám alatt lakik, szerdán délelőtt fél 11 órakor a piacon botorkált a Mi Boltunk üzlet közelében. Egyszer csak elesett és eltörte a karját az idős asszony, akit nagy fájdalommal bevitték a Mi Boltunk üzletébe, majd a mentőkért telefonáltak, akik a kórházba szállították.

— **Csak magyar papírosból készülhetnek a magyar tankönyvek.** A hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg a kultuszminiszter rendelete, amely arról intézkedik, hogy az iskolai tankönyvek ezentúl kizárólag hazai papírral készüljenek. A tankönyv engedélyezésének előfeltétele a hazai papír alkalmazása. Hasonló rendelkezés érvényesül a már engedélyezett tankönyvek új kiadásainál is. A hazai gyártmányt a GyOSz papíripari szakosztálya által kiállított bizonylattal kell igazolni. A rendelet szeptember elsején lép életbe.

— **Utazási kedvezmények a Szent István ünnepekre.** Mint illetékes helyről közlik, az idén a Szent István napi nemzeti ünnepek alkalmából a magyar vasutakon a múltban évről-évre kihirdetett félúti utazási kedvezmény érvényesítése elmarad, mindhogy a Szent Imre jubiláris ünnepségek alkalmából augusztus 31-ig engedélyezett félúti kedvezmény az ahhoz kötött feltételek betartása mellett a Szent Istvánnapi ünnepségek alkalmából is akadálytalanul igénybe vehető.

— **A tűzoltó balesete.** A tűzoltó lakonyában tegnap leltározás volt. Szabó István 49 éves tűzoltó a padlásra igyekezett a leltározandó anyagért s közben történt, hogy lecsuszott a létráról és a laktonya udvarának kövezetére esett. Szabó István sarokcsonttörést szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

Rádió

Péntek, augusztus 8.

- 3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Bodnár Jenő meséi.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
5:00: Rékai Miklós szalonzenekarának hangversenye.
6:00: Dr. Szalay László novellái.
6:30: Morvay Ákos magyar nótákat zongorázik.
7:10: Zágon István felolvasása.
7:45: Gramofonelőadás.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.
Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

A bajai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

9629/1930. tkv. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Magyar Általános Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Schmidt János és neje Zich Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2500 P tőkekövetelés és járulékaival, valamint a csatlakozottak kimondott Kohn

Lipót likőr és rumgyárnak 264 P 82 f. tőke és jár., — Greiner Róznak 500 P. tőke s jár., — dr. Klein Mórnak 18 P 17 fill. tőke és jár., — özv. Weidinger Gusztávnak 2000 P + 300 P tőke és jár., — Herkovics Izidornak 525 P tőkekövetelése és járulékaival behajtása végett a bajai kir. járásbíró területén levő Nagybaracska községben fekvő s a nagybaracska 1958 szu betétben A, + 1 sorszám 298/1 hrszám Schmidt Jánosné sz. Zich Mária nevében álló 100 □-öl ház 4160 P kiáltási árban, u. e. betétben A+2. sorszám 297/2 hrszám 17 □-öl kert 17 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi október hó 20-ik napján délután 4 órakor Nagybaracska községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147, 150, 170. §§; 1908: XL. t. c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékát szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyenlíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Baja, 1930. évi június hó 27. napján
Pogonyi s. k. kir. jbiró.
A kiadmány hitelűl:
Puibenszky kiadó.

Különbejárati szoba
fürdőhasználattal
magános ur részére kiadó.
Cím a kiadóban.

Háromszobás
utcai lakás
mellékhelyiségekkel kiadó.
Attila-utca 25.

PRIMA gázgyári diókoks, porosz diókoks és porosz szobafűtési szent

nagyban és kicsinyben

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

U-R-A-N-I-A

Augusztus hó 9-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órai kezdettel

Minden tődk legnagyobb filmszenzációja

Schylok a Velencei kalmár
klasszikus színmű 12 felv. Fősz.: Henny Porten, Harry Liedke és Werner Kraus.

Kísérő filmje:

Az egynapos asszony

vigjáték 7 felv. Fősz.: Hans Junkerman és Carmen Bonl.

Híradók.

Kezdező idő esetén az esti előadás a kertben.

1930. augusztus hó 10-én vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

3 világláger egy másorban

Ne játszd a férjeddal

vigjáték 6 felv. Fősz.: Laura la Plante.

Arizona csillaga. Dráma 7 felv. Fősz. Ken Maynard.

Esetleg Napoleon

Mulatságos vigjáték 8 felv. Főszerepben Reginald Denny.

Híradók.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT PALA CSÖVEK Kéménytoldók Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerincét az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell mézhabarccsal ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

CSAK „ETERNIT” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

ETERNIT hullámlemez fedések, vízmentesítő falburkolások,

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy beázó, rossz hízletőknek felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállaljuk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

Nádfedelű házak átfedését Eternittel

olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vállaljuk.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT TELEFON 290

„CSEPEL” keréppárok főlerakata

**BSA Sarolea motorkeréppárok
varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, lőporárusítás.
Szakszerű javítóműhely.**

Horváth Vilmos

BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Speciális gummirozással ellátott gépiró
áthajtós levelezőlapokat

készít

a **CORVIN**-nyomda.

**Autó, Motorkeréppár, Motorcsónak és Stabil-
motor-tulajdonosok figyelmébe!**

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile, Steyrmüvek, Norton, Ford, Indian, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Palá és cső
Könnyű, viharálló,
fagy- és vízmentes.

Főelárulató:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utódi.

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, KÖZPONTI IRÓDA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Egy szoba-konyhás butorozott

lakást

keresek szeptember elsejére.
Cimet a kiadóba kéretik leadni.

Saját gyártmányu
**lőszórpasszirszíták,
passzirtékők**
olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Az egész életben hű barát!

**SINGER
VARRÓGÉP.**

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Tűrr István-utca 5. Telefon 234.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Prohászka-u. 3. szám alatt

étkezőt,
kávézót és falatozót

nyitott

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni szíveskedjenek.

Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűtő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsoraköszönség árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szíves támogatásukat kérem

GOLDBERGER MIKSA.

Aug. 4-től aug. 11-ig.
reggel tel 8 óráig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**
gyógyszerész-patikája tartsa
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vacsoránál délután 10 óráig
a közönség rendelkezésére.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJÓBBAK!**

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érsekcsanak.

Kálmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.